DOMSTOLENS DOM
17. januar 1991 *

I sag C-334/89,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved G. Marenco, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos G. Berardis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Centre Wagner, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Den Italienske Republik ved avvocato dello Stato I. M. Braguglia, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg på Den Italienske Ambassade, 5, rue Marie-Adélaïde,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det statueres, at Den Italienske Republik har undladt at opfylde sine forpligtelser i medfør af EØF-Traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for i italiensk ret at gennemføre Kommissionens direktiv 85/411/EØF af 25. juli 1985 om ændring af direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle (EFT L 233, s. 33), eller i hvert fald ikke har givet Kommissionen underretning om de foranstaltninger, den har truffet,

* Processprog: italiensk.

har

DOMSTOLEN,

sammensat af præsidenten, O. Due, afdelingsformændene G. F. Mancini, T. F. O'Higgins, G. C. Rodríguez Iglesias og M. Díez de Velasco samt dommerne Sir Gordon Slynn, C. N. Kakouris, R. Joliet og F. A. Schockweiler,

generaladvokat: W. Van Gerven
justitssekretær: ekspeditionssekretær H. A. Rühl,

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 11. oktober 1990,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 8. november 1990,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indgivet til Domstolens Justitskontor den 30. oktober 1989 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EØF-Traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det statueres, at Den Italienske Republik har undladt at opfylde sine forpligtelser i medfør af EØF-Traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for i italiensk ret at gennemføre Kommissionens direktiv 85/411/EØF af 25. juli 1985 om ændring af direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle (EFT L 233, s. 33) eller i hvert fald ikke har givet Kommissionen underretning om de foranstaltninger, den har truffet.

2 Artikel 4, stk. 1, første afsnit, i direktiv 79/409 om beskyttelse af vilde fugle bestemmer, at medlemsstaterne skal træffe særlige beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til levestederne for de i bilag I til direktivet anførte fuglearter for at sikre, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Ifølge sidste afsnit i samme bestemmelse skal medlemsstaterne som særligt beskyttede områder udlægge

navnlig sådanne områder, som med hensyn til antal og udstrækning er bedst egnede til beskyttelse af disse arter.

3 Ved direktiv 85/411 er der blevet føjet et nyt bilag I til direktiv 79/409. Det nye bilag I opregner 144 fuglearter, for hvilke der skal træffes særlige beskyttelsesforanstaltninger. Ifølge artikel 2 i direktiv 85/411 skal medlemsstaterne senest den 31. juli 1986 udstede de bestemmelser, der er nødvendige for at gennemføre direktivet og omgående underrette Kommissionen herom.

4 Kommissionen har anført, at medlemsstaterne for hver enkelt i bilag I til direktivet anført art skal fastlægge særligt beskyttede områder og vedtage særlige beskyttelsesforanstaltninger. Den har gjort gældende, at en medlemsstat, der anser kravene ifølge et direktiv for uigennemførlige, idet visse faktiske forhold ikke foreligger, må begrunde, at den ikke træffer gennemførelsesforanstaltninger. Kommissionen har med henblik på den foreliggende sag anført, at opfyldelsen af de forpligtelser, som bilag I til direktivet vedrører, skal ske ved en klar angivelse for den enkelte art af de særligt beskyttede områder og ved vedtagelse af særlige beskyttelsesforanstaltninger.

5 Den italienske regering har anført, at det nye bilag I, der er indført ved direktiv 85/411, indeholder en opregning af et stort antal arter, der ikke er til stede på italiensk område. Den har anført, at det har kunnet forventes, at Kommissionen anførte de arter, der skal være omfattet af særlige beskyttelsesforanstaltninger i Italien. Når Kommissionen ikke er fremkommet med oplysninger herom, har den ikke været forpligtet til at træffe og dermed heller ikke til at give underretning om foranstaltninger til gennemførelse af direktivet, for så vidt angår de i bilag I anførte arter.

6 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

7 Det bemærkes, at hver medlemsstat i medfør af artikel 4, stk. 1, i det omhandlede direktiv efter den ordning for særlig beskyttelse, der etableres for de i bilag I til

direktivet anførte arter, skal træffe sådanne særlige beskyttelsesforanstaltninger, som kræves for de pågældende arter. En medlemsstat skal derefter give Kommissionen underretning om, hvorledes den har opfyldt sine forpligtelser i så henseende.

8 Domstolen har i dom af 8. juli 1987 (sag 262/85, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 3073), fastslået, at en punktlig gennemførelse har en særlig betydning, når der er tale om et direktiv som direktiv 79/409, hvor forvaltningen af det fælles eje er betroet medlemsstaterne på deres respektive territorier.

9 Af denne opgavefordeling følger, at det er medlemsstaterne, der skal angive de arter, der skal være omfattet af særlige beskyttelsesforanstaltninger i henhold til direktivets artikel 4, stk. 1. Medlemsstaterne har i øvrigt bedre muligheder end Kommissionen for at være bekendt med, hvilke af de i bilag I til direktivet anførte arter, der findes på deres område.

10 Det bemærkes, at den italienske regering hverken under eller før retssagen har givet underretning om særlige i Italien trufne beskyttelsesforanstaltninger for de i nævnte bilag anførte arter. Den har i øvrigt ingenlunde gjort gældende, at ingen af de omhandlede arter var til stede på italiensk område. Den skulle følgelig for de arter, der findes dér, have udlagt særligt beskyttede områder og vedtaget særlige beskyttelsesforanstaltninger.

11 Det må derfor fastslås, at Den Italienske Republik har undladt at opfylde sine forpligtelser i medfør af EØF-Traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for i italiensk ret at gennemføre Kommissionens direktiv 85/411 af 25. juli 1985 om ændring af direktiv 79/409 om beskyttelse af vilde fugle.

Sagens omkostninger

12 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Den Italienske Republik har tabt sagen og skal derfor betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) Den Italienske Republik har undladt at opfylde sine forpligtelser i medfør af EØF-Traktaten, idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige for i italiensk ret at gennemføre Kommissionens direktiv 85/411/EØF af 25. juli 1985 om ændring af direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fulge.

2) Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.

Due Mancini O'Higgins Rodríguez Iglesias

Díez de Velasco Slynn Kakouris Joliet Schockweiler

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 17. januar 1991.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

O. Due
Præsident